

ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΝΩΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Θεσμική Μεταρρύθμιση
Κλιματική Κρίση

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ 18 - 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μετά την ολοκλήρωση της διεξαγωγής του τακτικού συνεδρίου της ΕΝΠΕ στην Αλεξανδρούπολη 18 και 19 Νοεμβρίου 2024 και τις τοποθετήσεις των μελών της Γενικής Συνέλευσης διαπιστώθηκε ότι, οι Περιφέρειες είναι από τους σημαντικότερους μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης και πυλώνες κοινωνικής μέριμνας και αλληλεγγύης. Εμείς που υπηρετούμε τον θεσμό, θα πάμε αυτήν την διαπίστωση ένα βήμα παρακάτω.

Όμως για να γίνει αυτό πρέπει να απαντήσουμε στα προβλήματα και τις προκλήσεις, με προτάσεις συγκεκριμένες που διατυπώθηκαν από το βήμα αυτού του συνεδρίου και απαντούν στο

- > πώς θα βελτιωθεί η δομή και η λειτουργία των περιφερειακών αρχών
 - > πώς θα αυξηθούν και θα κατανεμηθούν καλύτερα οι οικονομικοί πόροι για να υποστηρίξουν την ανάπτυξη και τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.
- Έγινε μεγάλη συζήτηση για τα Περιφερειακά Προγράμματα και αυτό έχει μία ισχυρή βάση. Οφείλεται στο ότι τα Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 είναι τα μεγαλύτερα Περιφερειακά Προγράμματα που έχουν εγκριθεί ποτέ για τις 13 Περιφέρειες της χώρας, περιλαμβάνοντας το ένα τρίτο των συνολικών πόρων του νέου ΕΣΠΑ. Κι αυτό δεν είναι κάτι που χαρίστηκε στις Περιφέρειες, αλλιά επιτεύχθηκε γιατί διαπιστώθηκε η αποτελεσματικότητα και η συνέπεια των Περιφερειών, μέσα από την υλοποίηση μικρών και μεγάλων έργων, σε κάθε γωνιά της χώρας μας. Γι' αυτό και στο συνέδριο τέθηκε το θέμα της οικονομικής ανεξαρτησίας. Με αύξηση των πόρων του κρατικού προϋπολογισμού, ώστε να μην συνεχίσουμε να δίνουμε πόρους μόνο για τις λειτουργικές παρεμβάσεις που μας έχουν μεταφερθεί από την Πολιτεία.

Οι Περιφέρειες θα πρωτοστατήσουν στην υλοποίηση του στόχου που έθεσε για τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Θ. Λιβάνιος. Δηλαδή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο να ενσωματωθούν προτάσεις που θα βοηθήσουν στην αύξηση της απορροφητικότητάς τους, γιατί όπως πολύ σωστά είπε, δεν έχουμε τη δυνατότητα να χάνουμε πόρους ως χώρα, πολύ δε περισσότερο ευρωπαϊκούς πόρους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Για να έχουμε μία Περιφέρεια παραγωγό ανάπτυξης, όπως ειπώθηκε στην τοποθέτηση του συναδέλφου περιφερειάρχη, χρειαζόμαστε περισσότερες αρμοδιότητες αλλά και κοστολόγηση αυτών ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της κάθε Περιφέρειας.

Η κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι η διαφορετικότητα των Περιφερειών πρέπει να αποτυπώνεται και μέσα στο θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει τις Περιφέρειες, ανάλογα με τις ανάγκες που γεννούν τα χαρακτηριστικά κάθε περιφέρειας, τα οποία σχετίζονται π.χ. με την πολυνησιωτικότητα, τον αγροτικό πληθυσμό, μεγάλα αστικά κέντρα κ.

Κοινός στόχος:

- **Η μετάβαση από την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση στην Περιφερειακή Διακυβέρνηση** με πλήρη θωράκιση του θεσμικού και πολιτικού ρόλου των Περιφερειών.

- **Οι ξεκάθαρες και περισσότερες αρμοδιότητες, με έμφαση στην Πρωτοβάθμια Υγεία, Παιδεία και Ενδοπεριφερειακές μεταφορές.**

Να γνωρίζουμε ποιος κάνει τι. Να μην χανόμαστε στη μετάφραση. Η δέσμευση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Θ. Λιβάνιου ότι **όποια αρμοδιότητα μετακινηθεί θα έχει ένα εξειδικευμένο επιχειρησιακό σχέδιο που θα μεταφέρει και τους πόρους και το προσωπικό και το λοιπό εξοπλισμό που ενδεχομένως χρειάζεται για να ασκηθεί η αρμοδιότητα**, μας βρίσκει σύμφωνους. Μία δέσμευση που περιμένουμε να γίνει πράξη μέσα από την αναμόρφωση του Κώδικα Αυτοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας της Επιτροπής του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών η ΕΝΠΕ θα υποστηρίξει ένα διαχρονικό της αίτημα για μία ολοκληρωμένη, αποτελεσματική και βιώσιμη μεταρρύθμιση στο πεδίο των αρμοδιοτήτων με στόχο την πορεία προς την Περιφερειακή Διακυβέρνηση. Οι αναγκαίες τροποποιήσεις του ελέγχου νομιμότητας, με την δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος ελέγχου, η άρτια υποστήριξη των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών με την εξασφάλιση των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων και η ενίσχυση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των Περιφερειακών ταμείων Ανάπτυξης είναι η βασική μας επιδίωξη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Στη διάρκεια της χθεσινής μέρας η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ξεκάθαρα ότι έχουμε μπροστά μας μία μοναδική ευκαιρία, να υπερκεράσουμε προβλήματα και δυσκολίες και να φέρουμε στο ίδιο τραπέζι της διαβούλευσης αιρετούς του πρώτου και δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης. **Να επιλύσουμε ζητήματα σύγχυσης αρμοδιοτήτων, μεταξύ κράτους και ΟΤΑ Α και Β βαθμού.**

Στο ζήτημα των Πόρων και της χρηματοδότησης οι πόροι να είναι ανάλογοι με τις αυξημένες ευθύνες που έχουν οι Περιφέρειες, με απλούστερους κανόνες χρηματοδότησης για υποδομές. Θέτουμε στο τραπέζι του διάλογου και την πρόταση, τα άμεσα και έμμεσα έσοδα από την φορολογία να κατευθύνονται και στις Περιφέρειες, ώστε να ενισχυθεί ουσιαστικά ο αναπτυξιακός τους ρόλος.

Ζητούμε αύξηση των πόρων προς τις Περιφέρειες και μέσω του ΠΔΕ, με παράλληλη αναλογική κατανομή του ορίου πληρωμών στο χρονικό όριο ισχύος του ΠΠΑ.

Η κλιματική αλληλαγή και οι συνέπειές της είναι πλέον ορατές στην χώρα μας. Οι 13 Περιφέρειες σηκώνουν μεγαλύτερο βάρος από αυτό που θεσμικά τους αναλογεί. Στον διάλογο που σήμερα ανοίξαμε στη δεύτερη μέρα των εργασιών του τακτικού μας συνεδρίου παρουσία της πολιτικής ηγεσίας των υπουργείων Κλιματικής Κρίσης Περιβάλλοντος και Ενέργειας προτάθηκαν:

- ✓ Στρατηγικές για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και την πρόληψη ακραίων φαινομένων, με βάση την ενίσχυση της προστασίας των τοπικών κοινωνιών.
- ✓ Η διασφάλιση μεγαλύτερης ανθεκτικότητας στις πόλεις, στα συστήματα, σε κάθε μικρό και μεγάλο έργο, σύμφωνα με τις τοποθετήσεις των επιστημόνων στο συνέδριο μας, με τα δεδομένα του σήμερα.
- ✓ Από την πλευρά της Περιφέρειας Θεσσαλίας παρουσιάστηκε μία καλή πρακτική, το Κέντρο Συντονισμού Πολιτικής Προστασίας, που μπορεί να αποτελέσει οδηγό στις υπόλοιπες Περιφέρειες σε συνεργασία με τις κατευθυντήριες οδηγίες του υπουργείου Κλιματικής Κρίσης.
- ✓ Προτάθηκε η από κοινού προσπάθεια Περιφερειών και συναρμόδιων υπουργείων με στόχο την επίσπευση των απαραίτητων διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και εγκρίσεων για την ταχύτερη υλοποίηση έργων πρόληψης και αποκατάστασης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- ✓ Η διαλειτουργικότητα των συναρμόδιων φορέων με βασικό σκοπό την προστασία της ανθρώπινης ζωής και αγαθών, του φυσικού περιβάλλοντος.
- ✓ Προστασία του πλαισίου που αφορά στις νομικές ευθύνες των Περιφερειάρχων σε θέματα επιπτώσεων από καταστροφικά φαινόμενα πολιτικής προστασίας.
- ✓ Σε όλα τα παραπάνω οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης, όπως ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης Β. Κικίλιας, ο υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Χ. Τριαντόπουλος και ο γενικός γραμματέας Δασών Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κ. Σταθόπουλος, εξέφρασαν την πολιτικής του βούληση σταθούν αρωγοί στην αναγκαία προσαρμογή των Περιφερειών στις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Η επερχόμενη θεσμική μεταρρύθμιση πρέπει να απαντάει σε όλα τα παραπάνω ζητήματα που αναπτύχθηκαν στη διάρκεια αυτού του συνεδρίου.

Είναι μία μεταρρύθμιση που δεν συμβαίνει συχνά και μας δίνει την δυνατότητα να συνθέσουμε και να συνδιαμορφώσουμε.

Δεσμευόμαστε, τα συμπεράσματα αυτού του συνεδρίου να είναι η αρχή μίας νέας παραγωγικής, δημιουργικής διαδρομής για την υπό συζήτηση θεσμική αλλαγή στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Ο διάλογος με την αυτοδιοίκηση πρέπει να είναι συνεχής.

Κλείνοντας αυτόν τον κύκλο διαλόγου, θεωρούμε ότι οι απόψεις της ίδιας της κοινωνίας είναι αυτές που θα πρέπει να λειτουργήσουν ως οδηγός. Άλλωστε τελικοί αποδέκτες αυτών των αλλαγών θα είναι οι πολίτες.